

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCLXXII. ad annum DCCCCIX.

Parisiis, 1644

VII. De rapinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15967

uaricatio legis est tardius dare, quanto peius est hæc non dedisse? Ergo si secundum Domini imperium vobis præcepta deuote adimplere statueritis, promissa per prophetam Malachiam ab eo præmia vos percipere gaudebitis: *Inferre, inquit, omnem decimam in horreum meum, & sit cibus in domo mea, & probate me super hoc, dicit Dominus, si non aperuero vobis cataractas cæli, & effudero vobis benedictionem usque ad abundantiam, & increpabo pro vobis denorantem, & non corrumpet fructum terræ vestræ, nec erit sterilis vinea in agro, dicit Dominus exercituum, & beatos vos dicent omnes gentes.* Et iterum scriptura dicit: *Honora Dominum de tua substantia, & de primitiis frugum tuarum, vt impleantur horrea tua frumento, & vino torcularia redundabunt.* En vides, quomodo tibi magis quam Deo tuæ proficiunt decimæ, quando eas citissime centuplicato recipis scœnore. Item dicit scriptura: *Dabunt singuli redemptionem animarum suarum, & non erunt in eis morbi, neque casus.* Ecce & cum abundantia fructuum corporis etiam consequeris sanitatem. Addimus adhuc, quia diuina adimplendo præcepta, cælestia promereri præmia, & violando illa, infernalibus tibi, vt pote præuariicator, acquiris tormenta, nisi Deo & ecclesiæ pœnitentia & emendatione satisfeceris congrua. Etenim quia denegamus Deo primitias rerum, idcirco iusto eius iudicio in nostris peruertimur primitiis, ipsique reuocamur ad decimam, cum denegatis nouem vix partem recipimus decimam. Ideo denique messis nostra pluuiarum benedictione subtracta ieiuna deficit, vindemiam aut grando percutit, aut pruina decoquit: & quia ex debito nolumus dare Deo, eiusque sacerdoti, ex non debito damus Paganis, & impio militi. His igitur diligenter perspectis, momento scriptura, Deum deuote honoremus in dandis omnium, quæ possidemus, rerum primitiis & decimis, vt ab ipso percipere mereamur & necessaria boni commoda temporalis, & æternæ præmia felicitatis.

VII.

Nunc de his agendum est, qui rapinis diuerso modo dediti, innocentibus insidias, vel damna, & mortes inferunt, domosque suas huiusmodi spoliis implent: qui comedunt panem impietatis, & vinum iniquitatis bibunt: quorum pedes incessanter ad malum currunt, & festinant vt ef-

ANNO
 CHRISTI
 909.

fundant sanguinem, vel ablata omni substantia fame interficiant innocentem, & dum vel alieno sanguini insidiantur, vel fraude sibi viuendum æstimant, vt Salomon dicit, *ipsi contra sanguinem suum insidiantur, & moliuntur fraudes* Prov. 1. *contra animas suas.* Contra sanguinem quippe suum faciunt, quia quasi fuerit iudex, qui iudicium in eos iustum exerat, temporali morte plectuntur: contra animas autem suas, quia æterna perditione damnabuntur, & qui ob philargyriam rapinis innocentum & cædibus inuigilant, semet hoc agentes perdunt. quos Dominus per Isaiam prophetam increpat dicens: *Vos depasti estis vineam meam*, id est, populum Isa. 3. Christianum: *rapina pauperum in domo vestra.* in domo scilicet mansionis, & in domo corporis, dum ex ea non tantum vosmetipfos vsque ad crapulam, sed & thesauros vestros repletis. Sed quid talibus imminet, per eundem prophetam Dominus non tacet: *Væ*, inquit, *impio in malum*, Ibidem. *retributio enim manuum fiet ei.* Itemque: *Væ qui coniungitis domum ad domum, & agrum agro copulatis*, &c. Isa. 5. Horum, quod dictu dolendum est, infinitus est numerus, quique adeo rapinæ amorem imbiberunt, quasi licitum sit & pulcrum viuere rapto. Nec considerant miseri & miserandi homines, quot millia hominum innocentum perimant quotidie, non gladio, quod esset vtique leuius, sed durissima atque atrocissima famis morte. Et possunt miseri tot homicidiorum rei esse vel vna hora securi? Et certe esurienti non dare panem damnabile est, ipso Domino in extremo iudicio dicturo: *Esuriui, & non dedistis mihi* Matth. 25. *manducare*, &c. quibus subiunxit: *Ite maledicti in ignem æternum*, 35. & 41. *qui paratus est diabolo & angelis eius.* Hinc ergo colligendum, qua damnatione plectendi sint, qui aliena diripiunt, si tali animaduersione feriuntur, qui sua indiscrete & immisericorditer tenuerunt. Quam multiplex autem sit rapina, & quot modis agatur, Iob breuiter enumerat iniquiens: *Alii terminos transtulerunt, diripuerunt greges. asinum* Iob. 24. *pupillorum abegerunt, abstulerunt pro pignore bouem viduæ. subverterunt pauperum viam, oppræsserunt pariter mansuetos terræ. agrum non suum demetunt, & vineam eius, quem vi oppræsserunt, vindemiant. nudos dimittunt homines, vestimenta tollentes, quibus non est operimentum in frigore. vim fecerunt deprædantes pupillos, & vulgum pauperum spoliauerunt. Nudis & incedentibus*

Concil. Tom. 24.

Bbbbb ij

absque vestitu, & esurientibus tulerunt spicas. De ciuitatibus fecerunt viros gemere, & anima vulneratorum clamabit, & Dominus inultum abire non patietur. De talibus per prophetam

Habac. 2.

dicitur: *Vae ei qui multiplicat non sua vsquequo, & aggrauat contra se densum lutum.* Densum lutum contra se aggrauare est, terrena lucra cum peccati pondere cumulare. Et in

Matth. 16.

euangelio Dominus ait: *Quid prodest homini, si totum mundum lucretur, anima autem suae detrimentum patiatur?* id est, quid prodest si totum quod extra se est congregat, si id quod ipse est damnat? Illa enim quae rapiunt in hoc saeculo dimittunt, sed secum ad iudicium causas rapinae & suam damnationem ferunt. Audiant raptores quid de eis vas electionis Paulus, qui ad tertium caelum raptus est, dixit:

1. Cor. 6.

Neque rapaces, inquit, regnum Dei possidebunt. Non ergo raptor, non praedo pauperum, regnum Dei possidebit, nisi perfectam egerit poenitentiam, & iniuste sublata reddiderit. Sunt enim quidam, qui poenitere quidem volunt, sed rapta reddere nolunt, pessimum certe hominum genus, cui poenitendi medicina omnino non prodest. Si enim res rapta cum reddi possit non redditur, non agitur poenitentia, sed fingitur. Hi enim, vt dicit sanctus Augustinus, scelus cupiunt sibi relaxari, & illud propter quod scelus admisum est possidere. Non ergo remittetur rapinae peccatum, nisi restituatur ablatum, sed cum restitui potest. plerumque enim qui aufert amittit, siue alios patiando malos, siue ipse male viuendo, nec habet vnde restituat. Sciat ergo vnusquisque raptor, non sibi dimitti rapinae peccatum, nisi cum potest id quod rapuit restituat. Nam & Zachaeus publicanus, qui Dominum hospitio susceperat, in vitam sanctam repente mutatus, dixit: *Ecce dimidium bonorum meorum, Domine, do pauperibus, & si quid aliquem defraudaui, reddo quadruplum.* Sic ergo vnusquisque raptor agat: restituat primum quod iniuste abstulit, si veram poenitentiam agere, & veram Dei misericordiam obtinere cupit. Si autem non habet vnde reddat, non possumus ei dicere, Redde quod abstulisti. Quamuis, etsi aliquos sustinet cruciatus, dum existimatur habere quod reddat, nulla est iniquitas: quia etsi non est vnde reddat ablatam pecuniam, merito tamen, dum eam per molestias corporales reddere compellitur, peccati quo male ablata est poenas luit. Ergo quia abf-

*Epist. 54. ad
Macedo-
nium.*

Luc. 19.

ANNO
CHRISTI
909.

que respectu timoris Dei innumerabiles rapinæ & depræ-
dationes in isto regno olim factæ sunt, & hæcenus fiunt, &
in oculis, & in auribus Domini exercituum sunt, idcirco
nunc vastitatem patimur, & sterilitatem, quam Dominus
quondam Israelitico populo comminabatur dicens: *Nisi* ^{Isa. 5.}
domus deserta fuerint grandes, & pulcræ absque habitatore. de-
cem iugera vinearum facient lagunculam vnam, &c. Et quo-
niam iusto iudicio Dei, exigente pœna nostri peccati, in
tantam deuenimus amentiam, vt nec eam qua verbera-
mur sentiamus, aut scire velimus correptionem, iure du-
plicem experimur captiuitatem, scilicet barbaricam, &
quod est grauius, dæmonicam, sicut Dominus testatur per
Isaiam prophetam: *Propterea, inquit, ductus est captiuus po-* ^{Isa. 5.}
pulus meus, quia non habuit scientiam: scientiam vtique diui-
num iudicium, vel suam correptionem intelligendi, vel
benefaciendi. & iterum: Propterea dilatauit infernus animam ^{Isa. 5.}
suam, & aperuit os suum absque vilo termino: scilicet vt infatia-
bili ingluuie deuoret in perpetuum puniendos. Et descen-
dent fortes terræ, & populus & sublimes gloriosique eius ad eum.
Expurgantur ergo tandem aliquando ad tantam toni-
trui magnitudinem: audiant Dominum per eundem pro-
phetam terribiliter comminantem: *Omnis, inquit, violenta* ^{Isa. 9.}
prædatio cum tumultu, & vestimentum mixtum sanguine erit in
combustionem, & cibus ignis. Omnis enim violenta iniquo-
rum prædatio, & tumultus, ac turbæ, quibus pauperes
quosque sibi inferiores oppresserunt, & sanguinem
sanguini miscuerunt, erit in combustionem gehennæ, &
cibus ignis æterni. Itemque per Psalmistam loquitur: *Pro-* ^{Psal. 11.}
pter miseriam inopum, & gemitum pauperum, nunc exurgam, di-
cit Dominus, id est iam iamque in proximo vindictam exer-
cebo. & iterum Isaias propheta dicit: Non despiciet Dominus ^{Ecc. 35.}
preces pupilli; nec viduam, si effundat loquelam gemitus. Nonne
lacrymæ viduæ ad maxillam descendunt, & exclamatio eius su-
per deducentem eas? A maxilla enim ascendunt vsque ad cælum,
& Dominus exauditor non delectabitur in illis. Verum quia
hæc impietas non iam tantum in extraneos, sed in sua, vt
ita dicamus, sæuit viscera, & vnusquisque carnem brachii
sui vorat, timendum est ne talibus illud Apostoli contin-
gat: *Videte, inquit, ne dum inuicem mordetis & comeditis, ab* ^{Gal. 5.}
inuicem consumamini. qui enim seipsum comedit, cito deficit.

Pfal. 10.*Pfal.* 34.*Ecl.* 34.*Lib. 6. c. 31.**Lib. 6. c. 288.**Ibid. c. 289.**Lib. 1. c. 101.*

Nam cui dicit Psalmista: *Tibi, Domine, derelictus est pauper, pupillo tu eris adiutor. ipse eripiet inopem de manu fortiorum eius: egenum & pauperem a diripientibus?* Sane statuta ecclesie antiquae praecipunt, eorum qui pauperes opprimunt dona a sacerdotibus esse refutanda: & merito, cum sint apud Dominum abominabilia, testante super hoc scriptura: *Qui offert, inquit, sacrificium de substantia pauperis, quasi qui victimat filium in conspectu patris.* De ditibus quoque, & potentibus, qui pauperes opprimunt, in libro VI. capitularium capitulo CCCXVIII. sic continetur: *Vt iudices, aut potentes, qui pauperes opprimunt, si admoniti a pontifice suo se non emendauerint, excommunicentur. Et ipsi quidem, nisi condignam de talibus gesserint poenitentiam, sicut beatus testatur Paulus de rapacibus, regnum Dei non possidebunt. Ceterum regalis potestas tales punire debet secundum antiquorum regum sanctiones de his prolatas qui infra regnum rapinam fecerint, vel apud quem scelus agnoscitur, & pars rapinae inuenta fuerit, siue de eis qui diripienda indicare reperiuntur. Inter quae, de eo qui facultatem depradationis dederit, vel si quis factam diuiserit, praecipitur libro VI. capitularium capite CCCXXIV. vt viuus comburatur. Itemque capitale supplicium excipiat, qui violentiam commisisse dinoscitur.*

VIII.

Est praeterea quaedam execrabilis species rapinae, vel potius sacrilegii, quam ex ipso actu rustici raptum vocant, quod quantum sit malum, & non tantum diuina, sed humana quoque auctoritate damnatum paucis monstrabimus verbis, ad cautelam omnium Christianorum nobis commissorum. Ac primo de puellis raptis, ac necdum desponsatis, quid sacri Canones praecipiant, retexere duximus necessarium. In Concilio Calchedonenfi vbi DCXXX. patres adfuerunt, capite XXVII. ita habetur: *Eos qui rapiunt puellas sub nomine simul habitandi, cooperantes, & coniuuantes raptoribus, decreuit sancta Synodus, si quidem clerici sunt, decidant gradu proprio, si vero laici, anathematizentur. Quibus verbis aperte datur intelligi, qualiter huius mali auctores damnandi sint, quando participes & coniuuantes tanto anathemate feriuntur: & quod iuxta canonicam auctoritatem ad coniugia legitima*

ANNO
CHRISTI
909.